

Західноукраїнський національний університет
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина
Кафедра іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
Bohdan Havrylyshyn Education
and Research Institute of International Relations
Department of Foreign Languages
and Information and Communication Technologies

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Співорганізатори:
Львівський національний університет
імені Івана Франка
“Асоціація вчителів англійської мови
“TESOL-Україна”
Університет Мармара (Туреччина)
Віденська вища педагогічна школа (Австрія)
Люблянська школа бізнесу (Словенія)
Академія WSB, Домброва Горніча (Польща)
Грузинсько-американський університет (Грузія)
Жешувський Університет (Польща)

In Partnership with:
Ivan Franko National University of Lviv
TESOL Ukraine Association
of English Language Teachers
Marmara University (Turkey)
The University College
of Teacher Education in Vienna (Austria)
Ljubljana School of Business (Slovenia)
WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)
Georgian-American University (Georgia)
University of Rzeszow (Poland)

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної
науково-практичної конференції

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ
ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР»**

20 березня 2026 року

PROCEEDINGS
of the International Scientific
and Practical Conference
**“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL
AND PEDAGOGICAL RESEARCH:
NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”**

MARCH 20, 2026

Тернопіль, 2026 /Ternopil, 2026

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин імені Б. Д. Гаврилишина
Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

У співпраці з:

Львівським національним університетом імені Івана Франка (Україна)
Асоціацією вчителів англійської мови «TESOL-Україна»
Університетом Мармара (Туреччина)
Віденською вищою педагогічною школою (Австрія)
Люблянською школою бізнесу (Словенія)
Академією WSB, Домброва-Гурнича (Польща)
Грузинсько-американським університетом (Грузія)
Жешувським університетом (Польща)

WEST UKRAINIAN NATIONAL UNIVERSITY
Bohdan Havrylyshyn Education and Research Institute of International Relations
Department of Foreign Languages, Information and Communication Technologies

In Partnership with:

Ivan Franko National University of Lviv (Ukraine)
TESOL Ukraine Association of English Language Teachers
Marmara University (Turkey)
The University College of Teacher Education in Vienna (Austria)
Ljubljana School of Business (Slovenia)
WSB Academy, Dąbrowa Górnicza (Poland)
Georgian-American University (Georgia)
University of Rzeszow (Poland)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
**“СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЛОЛОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ
ДОСЛІДЖЕННЯХ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ВИМІР”**
20 березня 2026 року

CONFERENCE PROCEEDINGS
**“CONTEMPORARY TRENDS IN PHILOLOGICAL AND PEDAGOGICAL
RESEARCH: NATIONAL AND INTERNATIONAL DIMENSIONS”**
MARCH 20, 2026

Тернопіль, 2026 /Ternopil, 2026

УДК 81'42
С 91

Рецензенти:

Ольга Косович, д-р філол. наук, професор, завідувач кафедри романо-германської філології Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Наталія Батрин, канд. філол. наук, доцент Західноукраїнського національного університету

Редакційна колегія:

Людмила Крайняк, канд. філол. наук, доцент

Світлана Рибачок, канд. філол. наук, доцент

Людмила Морозовська, канд. філол. наук, доцент

Відповідальна за випуск – **Людмила Крайняк**, канд. філол. наук, доцент, завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій Західноукраїнського національного університету

*Рекомендовано до друку на засіданні кафедри іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних технологій
Західноукраїнського національного університету,
протокол № 8 від 12 березня 2026 р.*

Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях:
С 91 вітчизняний і міжнародний вимір: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 20 березня 2026 р, ЗУНУ, Тернопіль. 240 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції у філологічних та педагогічних дослідженнях: вітчизняний і міжнародний вимір», в яких висвітлюються філологічні та педагогічні проблеми сучасності, аналізуються результати теоретичних та прикладних досліджень у сфері лінгвістики, літературознавства, міжкультурної комунікації, перекладознавства та методики викладання іноземних мов.

Для аспірантів, науковців, викладачів гуманітарного циклу дисциплін, а також студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів.

За зміст наукових праць та достовірність наведених фактологічних і статистичних матеріалів відповідальність несуть автори публікацій. У збірнику зберігається стилістика та орфографія авторів матеріалів.

УДК 81'42

ІРИНА ЗАВАРИНСЬКА, ГАЛИНА ВИШНЕВСЬКА СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У НАВЧАННІ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД	163
ЮЛІЯ КЛИМОВИЧ, ОЛЕКСАНДРА МЕЛЬНИК ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВОЇ ГЕЙМІФІКАЦІЇ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СТАРШІЙ ШКОЛІ	164
ТЕТЯНА КРАВЧУК ВИМОГИ ДО ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ОРІЄНТИРИ	168
ОЛЬГА МАГДЮК ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	172
ОКСАНА НИЧКО ПЕДАГОГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕБАТІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПЕРЕКЛАДАЧА	175
ОКСАНА РОГУЛЬСЬКА МІКРОНАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	177
ІРИНА СТЕЦЬКО РОЛЬ ТА ПЕРЕВАГИ СТОРИТЕЛІНГУ В СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ ПАРАДИГМІ	180
ВАЛЕНТИНА СТРЕЛЕЦЬ ЗМІСТ І СТРУКТУРА ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ З ДИСЦИПЛІНИ «СЕМАНТИКО-СТИЛІСТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ГАЛУЗЕВИХ ТЕКСТІВ»	182
ОЛЕСЯ ФЕДОРОВА ВИКОРИСТАННЯ АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНИХ ТЕХНІК ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ГОВОРІННЮ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ ЗЗСО	185
ЛІЛІЯ ШТОХМАН СТРАТЕГІЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ У НЕМОВНИХ ЗВО	189
OLEH CHUKHNI, RUSLANA LUTSIV, SVITLANA SABAT ARTIFICIAL INTELLIGENCE TOOLS IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING: ADVANTAGES, DISADVANTAGES, AND PEDAGOGICAL IMPLICATIONS	191
OLHA DATSKIV ETHICAL USE OF AI IN ACADEMIC WRITING BY PRE-SERVICE ENGLISH TEACHERS	195

4. Аверкина М., Лихошерстова Ю. Цифрові платформи в інтерактивному навчанні. *Modeling the Development of the Economic Systems*. 2023. С.128 – 132. URL: <https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/103437653/133-libre.pdf> (дата звернення: 27.01.2026).
5. Шелудченко С., Корень А. Інструменти гейміфікації як мотиватор при навчанні англійської мови. *Академічні студії. Серія: Педагогіка*. 2023. С. 44 – 50. URL: <http://academstudies.volyn.ua/index.php/pedagogy/article/view/596/555>. (дата звернення: 29.01.2026)

ТЕТЯНА КРАВЧУК

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА, ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА

ВИМОГИ ДО ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧО-МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН: НАЦІОНАЛЬНИЙ І МІЖНАРОДНИЙ ОРІЄНТИРИ

Сучасна вища освіта України переживає глибоку трансформацію під впливом євроінтеграції та розвитку природничо-математичної освіти, що зумовлює оновлення змісту й підходів до підготовки педагогічних кадрів відповідно до вимог Європейського освітнього простору та міжнародної науково-освітньої співпраці. Від учителя природничо-математичних дисциплін сьогодні очікується не лише висока предметна компетентність, а й готовність працювати з іншомовними науковими джерелами, долучатися до міжнародних освітніх ініціатив і використовувати можливості академічної мобільності. У цих умовах іншомовна підготовка майбутніх учителів природничо-математичного профілю набуває значення інструмента професійної конкурентоспроможності й безперервного розвитку.

Метою тез є теоретичне обґрунтування та порівняльний аналіз сучасних національних і міжнародних орієнтирів іншомовної підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін, а також визначення акцентів, що посилюють її практичну результативність в умовах цифровізації освіти.

Нормативні засади професійної підготовки педагогів в Україні визначаються, зокрема, Законом України «Про вищу освіту» [2] та документами, пов'язаними з реформою загальної середньої освіти, зокрема Концепцією «Нова українська школа» [3]. У цій рамці іншомовна компетентність розглядається як важливий ресурс професійного становлення вчителя, пов'язаний із доступом до сучасних методичних і наукових матеріалів, академічною комунікацією та можливістю участі в міжнародних проєктах.

Важливо, що національні орієнтири іншомовної підготовки узгоджуються з європейськими підходами до опису мовних результатів. Так, у політиці МОН щодо розвитку англійської мови у закладах вищої освіти окреслено цільовий

орієнтир володіння мовою для випускників як B2 (просунутий), що має забезпечувати достатню готовність до навчання, професійної комунікації та роботи з фаховими джерелами [1]. Це дає підстави говорити про поступову адаптацію української системи підготовки майбутніх учителів до вимог міжнародного освітнього середовища.

Визначальним міжнародним орієнтиром для опису та оцінювання рівня володіння іноземною мовою є CEFR (Common European Framework of Reference for Languages) – рамка Ради Європи, що задає шестирівневу шкалу (A1–C2) та уніфікує підходи до навчання, викладання й оцінювання мовних компетентностей [5]. CEFR виконує роль спільної системи координат для більшості європейських країн, уможливаючи порівнюваність результатів, прозорість вимог та зрозуміле представлення мовної компетентності в академічному й професійному середовищі. Саме тому застосування CEFR в українській педагогічній освіті доцільно розглядати як чинник інтеграції до Європейського освітнього простору.

Разом із тим, навіть за наявності спільної рамки CEFR, міжнародні відмінності найчастіше стосуються не рівнів мови, а механізмів підтвердження досягнутого рівня й організації іншомовної підготовки. В Україні, попри орієнтацію на CEFR, не закріплено універсального єдиного сертифікаційного інструмента для всіх майбутніх учителів. Натомість у міжнародній практиці широкого поширення набули стандартизовані іспити, результати яких визнаються університетами, роботодавцями та державними установами. Для англійської мови найбільш уживаними є IELTS і TOEFL, а також іспити лінійки Cambridge English Qualifications, що співвідносяться з рівнями CEFR (зокрема B1 Preliminary, B2 First, C1 Advanced, C2 Proficiency) [4]. Для німецької мови міжнародно визнаними є сертифікаційні іспити Goethe-Zertifikat (A1–C2 відповідно до CEFR) [7], а для французької – офіційні дипломи DELF/DALF (A1–C2 за CEFR) [8]. Отже, стандартизована сертифікація виступає практичним механізмом, що підсилює порівнюваність мовних результатів і підвищує мобільність можливості здобувачів.

Порівняльний аналіз вимог до майбутніх учителів природничо-математичного профілю виявляє поступове зближення української нормативної бази із західноєвропейськими орієнтирами, однак із помітними відмінностями в акцентах. У національному контексті іноземна мова здебільшого подається як ресурс для саморозвитку: це готовність працювати з іншомовними джерелами, підтримувати термінологічну грамотність та використовувати цифрові інструменти навчання. У міжнародному контексті (ЄС) іноземна мова частіше розглядається як робочий інструмент виконання професійних дій у цифровому середовищі та в межах міжнародної взаємодії; відповідно, актуалізується потреба у такому рівні володіння мовою, який дозволяє ефективно працювати з іншомовними ресурсами та брати участь у професійній комунікації на міжнародному рівні.

Порівняльна таблиця орієнтирів

Критерій	Національний орієнтир (Україна)	Міжнародний орієнтир (ЄС)
Нормативна основа	Нормативні документи у сфері освіти; рамкове використання CEFR	CEFR як рамка; орієнтація на цифрову компетентність педагога
Роль іноземної мови	Ресурс професійного саморозвитку (самоосвіта, робота з джерелами)	Інструмент професійної діяльності в міжнародному й цифровому середовищі
Мета іншомовної підготовки	Комунікація та опрацювання фахової інформації	Виконання професійних дій: академічна комунікація, співпраця, робота з цифровими ресурсами
Роль технологій	Підтримка навчання (допоміжний інструмент)	Ключовий компонент освітнього середовища (цифрові ресурси, онлайн-взаємодія)

Таким чином, спільною основою для зіставлення виступає CEFR як універсальна рамка рівнів, однак акценти зміщуються від розуміння іноземної мови як засобу саморозвитку до її трактування як інструмента виконання професійних дій. Саме ця різниця логічно підводить до потреби таких моделей підготовки, які інтегрують мову у фаховий контекст і формують готовність діяти іноземною мовою у типових ситуаціях для майбутніх учителів природничо-математичного циклу.

У цьому зв'язку особливої ваги набувають підходи, що поєднують мовну підготовку зі змістом професійної діяльності. Для майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін доцільним є зміщення акценту від вивчення мови як предмета до виконання професійно орієнтованих завдань іноземною мовою: робота з автентичними матеріалами, опрацювання термінології, підготовка фрагментів уроків, опис експериментів, обговорення методичних рішень та презентація результатів навчально-дослідної діяльності. Саме такий підхід підготовки підвищує готовність студентів до міжнародної взаємодії та робить іншомовну компетентність прикладною.

У цьому зв'язку особливої ваги набувають підходи, що поєднують мовну підготовку зі змістом професійної діяльності, насамперед CLIL (Content and Language Integrated Learning) – предметно-мовне інтегроване навчання [6]. Його сутність полягає в тому, що іноземна мова використовується не лише як об'єкт вивчення, а як засіб опанування предметного змісту, що дозволяє формувати мовну компетентність паралельно з фаховими знаннями й методичними вміннями. Для майбутніх учителів математики, фізики, хімії та біології CLIL є особливо перспективним, оскільки забезпечує природне включення академічної лексики та термінології у реальні навчальні ситуації: пояснення явищ, аналіз даних, опис експериментів, роботу з автентичними матеріалами та представлення результатів. Таким чином, CLIL підтримує перехід від моделі «мова для самоосвіти» до моделі «мова для виконання професійних дій», що

узгоджується з міжнародними орієнтирами модернізації природничо-математичної освіти.

Паралельно істотно зростає значення цифрових технологій, які підтримують іншомовне навчання як у формальному освітньому процесі, так і поза аудиторією. Цифрові ресурси сприяють персоналізації, забезпечують доступ до актуального контенту й полегшують включення іншомовного компоненту у фахову підготовку. Для студентів природничо-математичних спеціальностей це особливо важливо з огляду на те, що значна частина сучасних наукових і методичних матеріалів, цифрових симуляторів та освітніх платформ подана іноземними мовами.

Логічним підсумком якості іншомовної підготовки є участь у програмах міжнародної академічної мобільності, що вимагають підтвердженої мовної компетентності та готовності навчатися чи стажуватися в іншомовному середовищі. Відтак педагогічним університетам доцільно посилювати присутність у міжнародних ініціативах через партнерські угоди із закордонними закладами вищої освіти та цілеспрямовану підготовку студентів до конкурсного відбору, а також через розвиток практико-орієнтованої іншомовної компетентності, релевантної реальним професійним діям.

Отже, аналіз засвідчує, що українська система іншомовної підготовки майбутніх учителів природничо-математичних дисциплін загалом узгоджується з базовими міжнародними орієнтирами, насамперед із CEFR, і дотримується європейського підходу опису мовних результатів. Водночас потенціал удосконалення пов'язаний із подальшим розвитком практико-орієнтованої моделі іншомовної підготовки, підсиленням прозорих механізмів підтвердження рівня та системнішим використанням цифрових інструментів як ресурсу професійної діяльності майбутнього учителя природничо-математичних дисциплін.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Міністерство освіти і науки України. Концепція розвитку англійської мови в університетах. URL: <https://mon.gov.ua/news/mon-stvorilo-kontseptsiyu-rozvitku-angliyskoi-v-universitetakh-riven-v1-obovyazkova-umova-vstupu-v2-vipusku-vikladannya-profilnikh-distiplin-inozemnoyu-ta-movni-skriningi> (дата звернення: 02.03.2026).
2. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змін. і допов.). Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 02.03.2026).
3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80> (дата звернення: 03.03.2026).
4. Cambridge English. Cambridge English Qualifications. URL: <https://www.cambridgeenglish.org/exams-and-tests/qualifications/> (дата звернення: 03.03.2026).
5. Council of Europe. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR): level descriptions. URL: <https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages/level-descriptions> (дата звернення: 03.03.2026).

6. Coyle D., Hood P., Marsh D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge University Press, 2010. URL: https://assets.cambridge.org/9780521130219/excerpt/9780521130219_excerpt.pdf (дата звернення: 04.03.2026).
7. Goethe-Institut. German exams (A1–C2). URL: <https://www.goethe.de/en/spr/prf.html> (дата звернення: 03.03.2026).
8. France Éducation internationale. DELF / DALF (tout public). URL: <https://www.france-education-international.fr/en/diplome/delf-tout-public?langue=en> (дата звернення: 04.03.2026).

ОЛЬГА МАГДЮК

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ,
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, УКРАЇНА

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ТА ЕЛЕКТРОННИХ ПІДРУЧНИКІВ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ПРОФЕСІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Швидкий розвиток цифрових технологій суттєво трансформував систему вищої освіти та запровадив нові підходи до викладання іноземних мов для професійних цілей. Використання онлайн-ресурсів та електронних підручників стало невід'ємною складовою професійно орієнтованого викладання іноземних мов, особливо для студентів нелінгвістичних спеціальностей. Ці інструменти забезпечують доступ до автентичних матеріалів, підтримують самостійність студентів та сприяють формуванню професійної комунікативної компетентності.

Професійно орієнтоване викладання іноземних мов зосереджується на розвитку здатності студентів ефективно спілкуватися в професійному контексті. Онлайн-платформи та електронні навчальні середовища сприяють впровадженню комунікативних та орієнтованих на завдання підходів. Студенти можуть брати участь у дискусіях, виконувати тематичні дослідження, працювати над проектами та моделювати професійні ситуації за допомогою цифрових інструментів. Ці види діяльності сприяють розвитку критичного мислення, співпраці та навичок вирішення проблем, що є важливим для сучасних фахівців.

Онлайн-ресурси пропонують широкий спектр освітніх можливостей, включаючи інтерактивні платформи, професійні веб-сайти, відеолекції, подкасти та віртуальні симуляції. Такі матеріали дозволяють студентам ознайомитися з реальним професійним дискурсом та сучасною термінологією, що використовується в їхній майбутній сфері діяльності. Автентичний контент допомагає подолати розрив між теоретичним вивченням мови та практичним професійним спілкуванням. Крім того, онлайн-ресурси дозволяють викладачам швидко оновлювати навчальні матеріали відповідно до сучасних професійних стандартів та світових тенденцій.